

EUROOPA KESKPANGA ARVAMUS,**11. jaanuar 2013,**

seoses ettepanekuga, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi, millega muudetakse direktiivi 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta seoses depositooriumi funktsioonide, tasustamispoliitika ja sanktsioonidega

(CON/2013/4)

(2013/C 96/04)

Sissejuhatus ja õiguslik alus

Euroopa Keskpank (EKP) sai 19. septembril 2012 Euroopa Liidu nõukogult taotluse esitada arvamus seoses ettepanekuga Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kohta, millega muudetakse direktiivi 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta seoses depositooriumi funktsioonide, tasustamispoliitika ja sanktsioonidega ⁽¹⁾ („ettepanek direktiivi kohta”).

EKP arvamuse andmise pädevus põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 127 lõikel 4 ja artikli 282 lõikel 5, kuna ettepanud direktiivi sätted mõjutavad Euroopa Keskpankade Süsteemi kaasabi krediidiastutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve ning rahandussüsteemi stabiilsusega seotud pädevate asutuste poliitika tõrgeteta teostamisele lepingu artikli 127 lõike 5 alusel. EKP nõukogu on käesoleva arvamuse vastu võtnud kooskõlas Euroopa Keskpanga kodukorra artikli 17.5 esimese lausega.

Üldised märkused

Üldjoontes toetab EKP ettepanekut direktiivi kohta, mille eesmärgiks on eurofondide raamistiku tugevdamine, eelkõige seoses järgmisega: i) kõrgema juhtkonna, riskivõtjate ja kontrollifunktsiooni täitjate tasustamispoliitika ja -tava; ii) eurofondidele depositooriumide määramise reeglid ja depositooriumi funktsioonid, ka seonduv vastutus; ja iii) haldussanktsioonide ja meetmete kord. EKP leiab, et uutel reeglitel võib olla oluline roll väärkasutuse ärahoidmisel ja investorite usalduse suurendamisel. EKP märgib, et ettepanek eurofondide raamistiku tugevdamiseks on õigeaegne meede, võttes arvesse alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate parandatud õiguskorda Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiivi 2011/61/EL (alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010) ⁽²⁾ (edaspidi AIFM direktiiv) kaudu.

Konkreetsed märkused**1. Varade taaskasutus eurofondide depositooriumi poolt**

EKP leiab, et ettepanud direktiiv peaks selgelt keelama eurofondide depositooriumil või mis tahes isikul, kellele eurofondi haldus on delegeeritud, tema halduses oleva vara taaskasutamist enda nimel. Selline tava seaks ohtu investorid ja tekitaks riske finantsstabiilsuse seisukohast seoses sellest tuleneva võimendusega. Selles kontekstis leiab EKP, et eurofondide raamistik peab selles osas olema rangem kui AIFM direktiiv, mis lubab varade taaskasutust fondi valitseja eelneval nõusolekul. Seda õigustab asjaolu, et eurofondide tooteid turustatakse ulatuslikult jaainvestoritele, samas kui AIFM direktiivi alusel hallatavad fondid on üldiselt kutselistele investoritele.

⁽¹⁾ COM(2012) 350 final.

⁽²⁾ ELT L 174, 1.7.2011, lk 1. Vt EKP 16. oktoobri 2009. aasta arvamust CON/2009/81 (seoses ettepanekuga, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kohta, mis käsitleb alternatiivsete investeerimisfondide valitsejaid ning millega muudetakse direktiive 2004/39/EÜ ja 2009/.../EÜ) (ELT C 272, 13.11.2009, lk 1). Kõik EKP arvamusd on avaldatud EKP veebilehel <http://www.ecb.europa.eu>

2. Delegeerimine

Ettepanud direktiivi kohaselt võib depositeerimise hoidmise kohustused delegeerida alldepositeerimisele teatavatel tingimustel, mis seletuskirja kohaselt peavad olema ühtlustatud alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate direktiiviga. Selles osas leiab EKP, et jaeinvestorite kaitse eurofondide depositeerimise osas nõuab rangemaid reegleid kui alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate poolt määratud depositeerimise puhul. Eelkõige peaks kohased kaitsemeetmed, näiteks kapitali miinimumnõuded ja tulemuslik järelevalve asjaomases riigis, kehtima eurofondi depositeerimise puhul alldepositeerimisele, mis asub väljaspool Euroopa Liitu. Lõpetuseks, kontrollida tuleb ka erandite lubamist kolmandate riikide üksuste tegevuse osas eurofondide alldepositeerimiseks, kuigi need üksused ei täida liidu õiguses delegeerimiseks sätestatud nõudeid.

3. Eurofondi depositeerimise tegutsemise tingimused

EKP toetab tingimuste seadmist, mille kohaselt ainult krediitiasutused ja investeerimisühingud võivad tegutseda eurofondide depositeerimiseks. See vähendaks investorite petmise riski, mille puhul määratakse ilma piisava reguleerimise ja järelevalveta eurofondi depositeerimise. Lisaks tuleks ka hinnata, kas kavandatud krediitiasutuste ja investeerimisühingute kapitalinõuete kord⁽¹⁾ annab piisavad kaitsemeetmed eurofondide depositeerimise tegutsemisel, võttes arvesse eurofondide tegevuse ulatust ja kompleksust ja sellest tegevusest tulenevat vastutuse riski.

4. Vastutus

EKP leiab, et komisjon peaks delegeeritud aktides täpselt määratlema „välissündmused, mille üle asjaosalisel puudub mõistlik kontroll”,⁽²⁾ mis võivad tekitada depositeerimise võimaluse vastutusest lepinguga vabaneda, ning osutama varaliikidele, mida võidakse lugeda kadunuks selliste välissündmuste tagajärjel ja konkreetsed prognoosivad sündmuste liigid.

Teksti redaktsiooni ettepanekud, kui EKP on soovitanud ettepanud direktiivi muuta, on esitatud lisa koos selgitustega.

Frankfurt Maini ääres, 11. jaanuar 2013

EKP asepresident
Vítor CONSTÂNCIO

⁽¹⁾ Ettepanek Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kohta, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/87/EÜ, milles käsitletakse finantskonglomeraati kuuluvate krediitiasutuste, kindlustusseltside ja investeerimisühingute täiendavat järelevalvet (KOM(2011) 453 lõplik), ning ettepanek Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, mis käsitleb krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõudeid, (KOM(2011) 452 lõplik).

⁽²⁾ Vt direktiivi 2009/65/EÜ artikli 26b punkti f, mis lisatakse ettepanud direktiivi artikli 1 lõikega 8.

LISA

Muudatusettepanekud

Komisjoni redaktsiooni ettepanek	EKP muudatusettepanekud ⁽¹⁾
Muudatus 1 Artikli 1 lõige 3	
<p>„(3) Artikkel 22 asendatakse järgmisega:</p> <p>„Artikkel 22</p> <p>...</p> <p>5. Eurofondi vara antakse depositeoriumisse hoiule järgmiselt:</p> <p>a) ...</p> <p>b) ...</p> <p>...</p> <p>7. Depositeorium ei delegeeri kolmandale isikule oma lõigetes 3 ja 4 osutatud funktsioone.</p> <p>...</p> <p>Lõikes 5 osutatud funktsioone võib depositeorium delegeerida üksnes kolmandale isikule, kes delegeeritud ülesannete täitmise ajal alati vastab järgmistele tingimustele:</p> <p>a) ta omab organisatsioonistruktuuri ja erialateadmisi, mis on talle usaldatud eurofondi või tema nimel tegutseva fondivalitseja varade laadi ja keerukust arvestades piisavad ja proportsionaalsed;</p> <p>b) tema suhtes kohaldatakse lõike 5 punktis a osutatud varade hoidmise ülesande puhul tõhusaid usaldatavusnormatiive (sh miinimumkapitali nõuded) ja järelevalvet asjaomases jurisdiktsioonis;</p> <p>...</p> <p>Olenemata kolmanda lõigu punktist b kui kolmanda riigi õiguse kohaselt peab teatavaid finantsinstrumente hoidma kohalik üksus ja kõnealuses punktis sätestatu delegerimisnõudeid rahuldavad kohalikud üksused puuduvad, võib depositeorium delegeerida oma funktsioonid sellisele kohalikule üksusele üksnes kolmanda riigi õigusega nõutud määral ning ainult seniks, kuni puuduvad delegerimisnõuetele vastavad kohalikud üksused, ja üksnes juhul kui:</p> <p>a) asjaomase eurofondi investoritele selgitatakse enne investeeringu tegemist nõuetekohaselt, et selline delegerimine tuleneb kolmanda riigi õiguslikest piirangutest, ja neid teavitatakse delegerimist õigustavatest asjaoludest;</p>	<p>„(3) Artikkel 22 asendatakse järgmisega:</p> <p>„Artikkel 22</p> <p>...</p> <p>5. Eurofondi vara antakse depositeoriumisse hoiule järgmiselt:</p> <p>a) ...</p> <p>b) ...</p> <p>...</p> <p>5a. Finantsinstrumente ja muud hoitavat vara ei või taaskasutada koormamise või ülekandmise teel depositeoriumi enda nimel või mis tahes tehingupoole poolt, kellele hoidmisfunktsioon on delegeeritud; sellisel puhul rakendatakse karistusena taaskasutust lubavate sätete tühistamist.</p> <p>...</p> <p>7. Depositeorium ei delegeeri kolmandale isikule oma lõigetes 3 ja 4 osutatud funktsioone.</p> <p>...</p> <p>Lõikes 5 osutatud funktsioone võib depositeorium delegeerida üksnes kolmandale isikule, kes delegeeritud ülesannete täitmise ajal alati vastab järgmistele tingimustele:</p> <p>a) ta omab organisatsioonistruktuuri ja erialateadmisi, mis on talle usaldatud eurofondi või tema nimel tegutseva fondivalitseja varade laadi ja keerukust arvestades piisavad ja proportsionaalsed;</p> <p>b) tema suhtes kohaldatakse lõike 5 punktis a osutatud varade hoidmise ülesande puhul tõhusaid usaldatavusnormatiive (sh miinimumkapitali nõuded) ja järelevalvet asjaomases jurisdiktsioonis;</p> <p>...</p> <p>Olenemata kolmanda lõigu punktist b kui kolmanda riigi õiguse kohaselt peab teatavaid finantsinstrumente hoidma kohalik üksus ja kõnealuses punktis sätestatu delegerimisnõudeid rahuldavad kohalikud üksused puuduvad, võib depositeorium delegeerida oma funktsioonid sellisele kohalikule üksusele üksnes kolmanda riigi õigusega nõutud määral ning ainult seniks, kuni puuduvad delegerimisnõuetele vastavad kohalikud üksused, ja üksnes juhul kui:</p> <p>a) asjaomase eurofondi investoritele selgitatakse enne investeeringu tegemist nõuetekohaselt, et selline delegerimine tuleneb kolmanda riigi õiguslikest piirangutest, ja neid teavitatakse delegerimist õigustavatest asjaoludest, mis ei ole täielikult kooskõlas liidu õiguses kehtestatud üldiste delegerimisnõuetega;</p>

Komisjoni redaktsiooni ettepanek	EKP muudatusettepanekud ⁽¹⁾
b) eurofond või tema nimel tegutsev fondivalitseja on teinud deponitooriumile ülesandeks delegeerida selliste finantsinstrumentide hoidmine asjaomasele kohalikule üksusele	b) eurofond või tema nimel tegutsev fondivalitseja on teinud deponitooriumile ülesandeks delegeerida selliste finantsinstrumentide hoidmine asjaomasele kohalikule üksusele.
... ”	... ”

Selgitus

EKP leiab, et eurofondide raamistik peab olema rangem kui AIFM direktiiviga ettenähtud raamistik ning mitte lubama varade taaskasutust deponitooriumi poolt mitte mingitel tingimustel. See on põhjendatud, kuna i) eurofondide tooteid turustatakse jaeinvestoritele suures ulatuses ja ii) vara taaskasutus deponitooriumi poolt võib tekitada finantsstabiilsusega seotud riske, kuna sellega on seotud võimendus.

Eurofondi deponitooriumi poolt delegeerimine liiduvälise asukohaga alldepositooriumile peaks olema hõlmatud samade tagatistega, näiteks kapitalinõuded ja järelevalve asjaomases riigis, mis on nõutavad liidu õiguse alusel. Kui kohaldatakse erandeid, tuleb sellest investoreid selgelt teavitada. Selles osas nõuab jaeinvestorite kaitse eurofondide deponitooriumide osas rangemaid reegleid kui alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate poolt määratud deponitooriumide puhul.

Muudatus 2

Artikli 1 lõige 8

„(8) Lisatakse artiklid 26a ja 26b: „Artikkel 26a ... Artikkel 26a 1. Komisjonil on õigus võtta vastavalt artiklile 112 ning artiklites 112a ja 112b sätestatud tingimustel delegeeritud õigusaktide abil vastu meetmed, millega täpsustatakse järgmist: ... f) mida lugeda välissündmusteks, mille üle asjaosalisel puudub kontroll ja mille tagajärjed oleksid olnud vältimatud vaatamata kõigile mõistlikele pingutustele nende ärahoidmiseks vastavalt artikli 24 lõikele 1.”	„(8) Lisatakse artiklid 26a ja 26b: „Artikkel 26a ... Artikkel 26a 1. Komisjonil on õigus võtta vastavalt artiklile 112 ning artiklites 112a ja 112b sätestatud tingimustel delegeeritud õigusaktide abil vastu meetmed, millega täpsustatakse järgmist: ... f) mida lugeda välissündmusteks, mille üle asjaosalisel puudub kontroll ja mille tagajärjed oleksid olnud vältimatud vaatamata kõigile mõistlikele pingutustele nende ärahoidmiseks vastavalt artikli 24 lõikele 1, k.a selliste sündmuste konkreetset liigid ja varade liigid, mis võivad nende välissündmuste tagajärjel kaduda. ”
---	--

Selgitus

Komisjon peaks delegeeritud aktides täpselt määratlema „välissündmused, mille üle asjaosalisel puudub mõistlik kontroll”, mis võivad tekitada deponitooriumile võimaluse vastutusest lepinguga vabaneda, ning osutama varaliikidele, mida võidakse lugeda kadumaks selliste välissündmuste tagajärjel ja konkreetsed prognoositavad sündmuste liigid.

⁽¹⁾ Rõhutatud kiri osutab EKP ettepanekule lisada uus tekst. Läbi kriipsutatud kiri osutab EKP väljajätmisettepanekule.